

NAS-002-001609

Seat No. _____

B. Com. (Sem. VI) (CBCS) Examination

March / April – 2017

Accounting & Finance - VI

(New Course)

Faculty Code : 002

Subject Code : 001609

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (૧) શાસક કંપની : કિરણ લિ. ૨૦
- (૨) ગૌણ કંપની : મિત લિ.
- (૩) બન્ને કંપનીની હિસાબી તારીખ ૩૧મી માર્ચ.
- (૪) કિરણ લિ.એ તા. ૧-૪-૨૦૧૩ના રોજ મિત લિ.ના ૨૪૦૦ ઈક્વિટી શેર
રૂ. ૧૫૦ના ભાવે ખરીદ્યા હતા.
- (૫) મિત લિ.નું તા. ૧-૪-૨૦૧૩ના રોજનું મૂડીમાળખું નીચે મુજબ હતું :
ઈક્વિટી શેરમૂડી : દરેક રૂ. ૧૦૦નો ઈક્વિટી
શેર રૂ. ૭૫ ભરપાઈ રૂ. ૨,૨૫,૦૦૦
સામાન્ય અનામત રૂ. ૧,૨૫,૦૦૦
નફા-નુકસાન ખાતું (જમા બાકી) રૂ. ૫૦,૦૦૦
- (૬) તા. ૧-૪-૨૦૧૪ના રોજ મિત લિ.એ અનામતનું મૂડીકરણ કરી
અપૂર્ણ ભરપાઈ ઈક્વિટી શેર પૂર્ણ ભરપાઈ કર્યા.

(૭) તા. ૧-૪-૨૦૧૫ના રોજ મિત લિ.એ ૫ : ૧ના પ્રમાણમાં હક્કના શેર બહાર પાડ્યા જે પૂર્ણ ભરપાઈ થયા હતા અને ૧૫%ના ૧૦૦૦ પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ. ૧૦૦નો પણ બહાર પાડ્યા હતા. કિરણ લિ.એ ૨૫૦ પ્રેફરન્સ શેર પણ ખરીદ્યા હતા.

(૮) મિત લિ.ના નફા અને ડિવિડન્ડની વિગતો નીચે મુજબ છે :

વર્ષ	નફો	ડિવિડન્ડ
૨૦૧૩-૨૦૧૪	૧,૫૦,૦૦૦	૧૨%
૨૦૧૪-૨૦૧૫	૧,૨૫,૦૦૦	૨૦%
૨૦૧૫-૨૦૧૬	૧,૪૦,૦૦૦	૨૫%

ભારતીય કંપનીધારાની કલમ-૨૧૨ મુજબ કિરણ લિ.ના હિસાબો સાથે જોડવાનું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

૧ છોટુ લિ.નું તા. ૩૧-૧૨-૨૦૧૬ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે : ૨૦

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
શેરમૂડી (૩૦,૦૦૦ ઈક્વિટી શેર)	૩૦,૦૦,૦૦૦	સ્થિર મિલકતો	૩૩,૭૫,૦૦૦
અનામત (૧-૧-૨૦૧૬)	૬,૦૦,૦૦૦	રોકાણો	૬,૨૫,૦૦૦
નફા-નુકસાન ખાતું	૨૪,૦૦,૦૦૦	સ્ટોક	૨૦,૭૫,૦૦૦
લેણદારો	૧૭,૨૫,૦૦૦	દેવાદારો	૧૬,૫૦,૦૦૦
દેવીહૂંડી	૫,૨૫,૦૦૦	રોકડ સિલક	૫,૨૫,૦૦૦
	૮૨,૫૦,૦૦૦		૮૨,૫૦,૦૦૦

(૧) મોટુ લિ.એ છોટુ લિ.ના ૮૦% શેર તા. ૧-૧-૨૦૧૪ના રોજ ખરીદ્યા ત્યારે છોટુ લિ.ના ચોપડે ન.નુ. ખાતે ૬,૫૦,૦૦૦ અને સામાન્ય અનામત ખાતે ૨,૭૫,૦૦૦ રૂ.ની જમા બાકીઓ હતી.

- (૨) છોટુ લિ.એ ૨૦૧૪ અને ૨૦૧૫ના વર્ષ માટે અનુક્રમે ૧૫% અને ૨૦% ડિવિડન્ડ જાહેર કર્યું હતું, જે મોટું લિમિટેડે જમા લીધું છે.
- (૩) છોટુ લિ.નો ૨૦૧૬ના વર્ષનો નફો રૂ. ૩,૦૦,૦૦૦નો હતો, જેનાં ઉપરના પાકાં સરવૈયાંમાં સમાવેશ કરેલ છે.
- (૪) છોટુ લિ.નું હિસાબી વર્ષ ૩૧મી ડિસેમ્બરે અને મોટુ લિ.નું હિસાબી વર્ષ ૩૧મી માર્ચે પૂરું થાય છે.
- (૫) તા. ૧-૧-૨૦૧૭થી તા. ૩૧-૩-૨૦૧૭ દરમિયાન છોટુ લિ.એ રૂ. ૧૫,૦૦,૦૦૦નું મશીન ખરીદ્યું હતું. ૧૦,૦૦,૦૦૦ના ડિબેન્ચર બહાર પાડ્યા હતા અને ૧૨,૫૦,૦૦૦ની લોન ડેનિલ લિ.ને આપી હતી.

ભારતીય કંપનીધારાની કલમ-૨૧૨ અનુસાર તા. ૩૧-૩-૨૦૧૭ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના પોતાના વાર્ષિક હિસાબો સાથે શાસક કંપનીએ સામેલ કરવાનું પત્રક તૈયાર કરો.

- ૨ શિલ્પા લિ.ની એક વસ્તુ A, B અને C એમ ત્રણ પ્રક્રિયામાંથી પસાર થાય છે. ૨૦ ત્યારબાદ તેને તૈયાર માલના સ્ટોક ખાતે ફેરવાય છે. તા. ૩૧-૩-૨૦૧૬ના રોજ પૂરા થતા વર્ષની માહિતી નીચે મુજબ આપવામાં આવી છે :

વિગત	પ્રક્રિયા A	પ્રક્રિયા B	પ્રક્રિયા C	તૈયાર માલનો સ્ટોક
શરૂઆતનો સ્ટોક	૧૫,૦૦૦	૧૮,૦૦૦	૧૨,૦૦૦	૪૫,૦૦૦
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	૩૦,૦૦૦	૩૧,૫૦૦	૪૫,૦૦૦	-
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૨૨,૫૦૦	૨૨,૫૦૦	૨૪,૦૦૦	-
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ	૨૧,૦૦૦	૮,૦૦૦	૬૦,૦૦૦	-
આખર સ્ટોક	૭,૫૦૦	૮,૦૦૦	૬,૦૦૦	૨૨,૫૦૦
શરૂના સ્ટોક માટે આંતર પ્રક્રિયાના નફા પછીની પ્રક્રિયા પર ચઢાવેલ નફો	-	૩,૦૦૦	૩,૦૦૦	૧૬,૫૦૦
ફેરબદલી કિંમત પર નફાના ટકા	૨૫%	૨૦%	૨૦%	-

પ્રક્રિયાનો સ્ટોક પ્રાથમિક પડતરના ધોરણે આંકવામાં આવે છે અને તૈયાર માલનો આખર સ્ટોક જે કિંમતે પ્રક્રિયા Cમાંથી મળે છે તે કિંમતે આંકવામાં આવે છે. વર્ષ દરમિયાન કુલ વેચાણ ₹,૦૦,૦૦૦ હતું. તમારે તૈયાર કરવાના છે :

- (A) દરેક પ્રક્રિયાનાં ખાતાં અને તૈયાર માલનાં સ્ટોકનું ખાતું.
 (B) ખરેખર મેળવેલ નફો ગણો.

અથવા

૨ એમ. બી. ઠક્કરની ફેક્ટરીમાં એક વસ્તુ તૈયાર માલના સ્ટોકમાં ફેરબદલી કરતા ૨૦ પહેલાં બે પ્રક્રિયામાંથી પસાર થાય છે. તા. ૩૧-૩-૧૬ના રોજ પૂરા થતા વર્ષની માહિતી નીચે મુજબ છે :

વિગત	પ્રક્રિયા ૧	પ્રક્રિયા ૨	તૈયાર માલ
શરૂઆતનો સ્ટોક	૩૦,૦૦૦	૩૬,૦૦૦	૮૦,૦૦૦
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	૬૦,૦૦૦	૬૩,૦૦૦	-
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૪૪,૮૦૦	૪૫,૦૦૦	-
કારખાના ખર્ચા	૪૨,૦૦૦	૧૮,૦૦૦	-
આખર સ્ટોક	૧૪,૮૦૦	૧૮,૦૦૦	૪૫,૦૦૦
પછીની પ્રક્રિયા પર ચઢાવેલ ફેરબદલી કિંમત પર ટકાવારી	૨૫%	૨૦%	-
શરૂના સ્ટોકમાં આંતરપ્રક્રિયા નફો	-	૬,૦૦૦	૩૩,૦૦૦

દરેક પ્રક્રિયાનો સ્ટોક પ્રાથમિક પડતરના ધોરણે આંકવામાં આવે છે અને તૈયાર માલના સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન પ્રક્રિયા ૨ માંથી જે કિંમતે ફેરબદલી કરવામાં આવે તે ધોરણે કરવામાં આવે છે. વર્ષ દરમિયાન કુલ વેચાણ રૂ. ૫,૬૦,૦૦૦ હતું.

તૈયાર કરો :

- (૧) દરેક પ્રક્રિયા ખાતાં
- (૨) તૈયાર માલ સ્ટોક ખાતું
- (૩) ખરેખર કમાયેલ નફો દર્શાવતું પત્રક
- (૪) નહીં કમાયેલ નફા માટે અનામતની જોગવાઈની ગણતરી.

૩ ડૉ. હિત રાજકોટમાં 'જલારામ હોસ્પિટલ' ચલાવે છે. તેમણે ૧૫

વાર્ષિક ૯,૦૦,૦૦૦ના ભાડાથી હોસ્પિટલ રાખેલ છે.

હોસ્પિટલમાં ૩૦ પથારીની અને પ્રસંગોપાત વધારાની ૫ પથારીની સગવડ છે.

મકાનનો નિભાવ અને મરામત ખર્ચ તેમણે ભોગવવાનો છે.

હોસ્પિટલના કાયમી સ્ટાફના ખર્ચા નીચે મુજબ છે :

બે સુપરવાઈઝર દરેકનો માસિક પગાર ૧૫,૦૦૦ રૂ.

ચાર નર્સ દરેકનો માસિક પગાર ૧૮,૦૦૦ રૂ.

બે વોર્ડબોય દરેકનો માસિક પગાર ૧૨,૦૦૦ રૂ.

બે ડૉક્ટર દરેકનો માસિક પગાર ૪૫,૦૦૦ રૂ.

હોસ્પિટલ સારવાર માટે ૩૬૫ દિવસ ખુલ્લી રહે છે.

તા. ૩૧-૩-૨૦૧૬ના રોજ પૂરા થતા હિસાબી વર્ષ દરમિયાન દર્દીની પથારીનો

વપરાશ નીચે મુજબ હતો :

દર્દીની પથારી	૧૫	૨૦	૨૫	૩૦	૩૫
દિવસો	૪૦	૮૦	૧૦૦	૪૫	૧૦૦

અન્ય ખર્ચ નીચે મુજબ છે :

રૂ.

નિભાવ અને મરામત ખર્ચ	૧,૨૦,૦૦૦
દર્દીઓને ખોરાક ભોજન ખર્ચ	૧,૨૦,૦૦૦
દર્દીઓને સેવા અંગે ખર્ચ	૮૦,૦૦૦
ઘોલાઈ અંગેનો ખર્ચ	૧,૦૫,૦૦૦
એક્સ-રે અને ઓક્સિજન ખર્ચ	૪૮,૦૦૦
દવા અંગેનો ખર્ચ	૭૨,૦૦૦
સામાન્ય વહીવટી ખર્ચ	૧,૫૦,૦૦૦
વિઝીટીંગ ડોક્ટરની ફી	૩,૮૦,૦૦૦

પડતર પર ૨૦% નફો મળે તે માટે દર્દીની પથારી દિવસદીઠ ભાડું નક્કી કરવાનું છે. સેવા પડતર પત્રક તૈયાર કરો. દર્દીની પથારી દિવસદીઠ પડતર અને ભાડું શોધો.

અથવા

૩ 'સિનેમેક્સ થિયેટર'ના ચોપડામાંથી તા. ૩૧-૩-૨૦૧૬ના રોજ પૂરા થતા વર્ષની ૧૫ નીચેની માહિતી મળી છે :

પગાર :

એક મેનેજરનો માસિક પગાર	૫,૦૦૦ રૂ.
છ ચોકીદાર દરેકનો માસિક પગાર	૧૦૦૦ રૂ. લેખે
ત્રણ ઓપરેટર્સ દરેકનો માસિક પગાર	૧૫૦૦ રૂ. લેખે
ચાર ક્લાર્ક દરેકનો માસિક પગાર	૧૨૦૦ રૂ. લેખે

વહીવટી ખર્ચા	૪૪,૮૦૦ રૂ.
વીજળી અને ઓઈલ	૬૦,૦૦૦ રૂ.
કાર્બન	૧૫,૦૦૦ રૂ.
પરચૂરણ ખર્ચ	૨૪,૦૦૦ રૂ.
જાહેરાત ખર્ચ	૪૫,૦૦૦ રૂ.
પ્રિન્ટનું ભાડું.....	૧,૮૩,૩૬૦ રૂ.

મકાનની કિંમત અંદાજે ૧૦,૦૦,૦૦૦ આંકી છે. તેનું આયુષ્ય ૨૦ વર્ષનું નક્કી કર્યું છે. પ્રોજેક્ટર અને અન્ય સાધનો કે જેની પડતર ૬,૦૦,૦૦૦ આંકવામાં આવી છે. જેના પર ૧૦% ઘસારો ગણો.

વર્ષ દરમિયાન દરરોજ ત્રણ (ખેલ) શો રાખે છે.

કુલ ક્ષમતા ૭૫૦ બેઠકોની છે જેમાં :

લોઅર ક્લાસ	૩૦૦ બેઠક
અપર ક્લાસ	૨૫૦ બેઠક
બાલ્કની	૨૦૦ બેઠક

કુલ બેઠકોની ૮૦% બેઠકોનો ઉપયોગ થાય છે. ત્રણેય ક્લાસને ૧ : ૨ : ૩ પ્રમાણે ભાર આપવામાં આવે છે. વર્ષના ૩૬૦ દિવસો ગણો.

જો મેનેજમેન્ટ કુલ આવક પર ૨૫% વળતરની અપેક્ષા રાખતું હોય તો દરેક વર્ગની એક વ્યક્તિદીઠ ટિકિટનો દરેક ક્લાસનો દર નક્કી કરો. મનોરંજન વેરો અવગણવાનો છે.

૪ ટૂંક નોંધ લખો : (કોઈ પણ ત્રણ)

૧૫

(૧) ભારતીય ઔદ્યોગિક નાણાકીય નિગમ

(૨) વિદેશી મૂડી

(૩) નફાનું પુનઃરોકાણ

(૪) હેજિંગ

(૫) વાયદાના સોદાઓ કે સટ્ટો.

ENGLISH VERSION

Instruction : Marks for each question are shown on the right side.

1 (1) Holding company : Kiran Ltd.

20

(2) Subsidiary company : Mit Ltd.

(3) Accounting date of both company : 31st March.

(4) Kiran Ltd. acquired 2400 equity shares of Mit Ltd. at a price of Rs. 150 on 1-4-2013.

(5) The capital structure of Mit Ltd. as on 1-4-2013 was as under :

Equity share capital (Equity share of

Rs. 100 each Rs. 75 paid) Rs. 2,25,000

General Reserve Rs. 1,25,000

Profit and Loss Account (Cr. Balance) Rs. 50,000

- (6) On 1-4-2014 Mit Ltd. converted the partly paid up equity shares into fully paid by capitalizing its reserves.
- (7) On 1-4-2015 Mit Ltd. issued right shares in the ratio of 5 : 1, which were fully paid and also issued 1,000 15% preference share of Rs. 100 each. Kiran Ltd. also purchased 250 preference shares.
- (8) The detail of the profit and dividend of Mit Ltd. :

Year	Profit Rs.	Dividend
2013-2014	1,50,000	12%
2014-2015	1,25,000	20%
2015-2016	1,40,000	25%

Prepare statement to be attached with the accounts of Kiran Ltd. according to Section 212 of Indian Co. Act.

OR

- 1 The Balance Sheet of Chhotu Ltd. as on 31-12-2016 is **20** given below :

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Share Capital :		Fixed Assets	33,75,000
(30,000 equity shares)	30,00,000	Investments	6,25,000
Reserve (1-1-2016)	6,00,000	Stock	20,75,000
Profit & Loss A/c	24,00,000	Debtors	16,50,000
Creditors	17,25,000	Cash on Hand	5,25,000
Bills Payable	5,25,000		
	82,50,000		82,50,000

- (1) Motu Ltd. purchased 80% of shares of Chhotu Ltd. on 1-1-2014, on that date in the books of Chhotu Ltd. the Profit & Loss A/c, showed a credit balance of Rs. 6,50,000 and general reserves of Rs. 2,75,000.
- (2) Chhotu Ltd. declared a dividend at 15% and 20% respectively for the year 2014 and 2015, which was credited by Motu Ltd. in their books of account.
- (3) Net profit of Chhotu Ltd. amounted to Rs. 3,00,000 in the year 2016 which has been included in the above Balance Sheet.
- (4) The accounting years of Chhotu Ltd. and Motu Ltd. end on 31st December and 31st March respectively.
- (5) Between 1-1-2017 and 31-3-2017 Chhotu Ltd. has purchased a machine worth Rs. 15,00,000, issued debentures worth Rs. 10,00,000 and advanced a loan worth 12,50,000 to Denil Ltd.

Prepare a statement as required U/s : 212 of the Indian Companies Act, to be attached by the Holding Co. to its Final Accounts for the year ended on 31-3-2017.

- 2 The product of Shilpa Ltd. passes through three processes A, B and C and then it is transferred to finished stock. The information is given below for the year ended 31-3-2016 : 20

Particular	Process A	Process B	Process C	Finished Stock
Opening stock	15,000	18,000	12,000	45,000
Direct material	30,000	31,500	45,000	-
Direct wages	22,500	22,500	24,000	-
Factory overhead exp.	21,000	9,000	60,000	-
Closing stock	7,500	9,000	6,000	22,500
Inter process profit for opening stock	-	3,000	3,000	16,500
Profit percentage on transfer price to next process	25%	20%	20%	-

Stock in process are valued at prime cost and finished stock has been valued at a price from which it is received from process C. During the year sales were Rs. 6,00,000.

Prepare :

- (1) Every Process Account
- (2) Finished Stock Account
- (3) Statement of actual realized Profit.

OR

- 2 In the factory of M. B. Thakkar Ltd. the product passes through two processes before it is transferred to finished stock. The information is given below for the year ended on 31-3-2016 :

Particular	Process	Process	Finished Stock
	1	2	
Opening stock	30,000	36,000	90,000
Direct material	60,000	63,000	–
Direct wages	44,800	45,000	–
Factory exp.	42,000	18,000	–
Closing stock	14,800	18,000	45,000
Profit percentage on transfer			
price to next process	25%	20%	–
Inter process profit for			
opening stock	–	6,000	33,000

Stock in process are valued at prime cost and finished stock has been valued at a price from which it is received from process 2. During the year sales were Rs. 5,60,000.

Prepare :

- (1) Every Process Account
- (2) Finished Stock Account
- (3) Statement of actual realized Profit
- (4) Calculation of the provision for unrealized Profit.

- 3 Dr. Hit runs a hospital named "Jalaram Hospital" in Rajkot. He has got a hospital building on rent of Rs. 9,00,000 yearly. 15

There is facility of 30 beds in the hospital and 5 beds can be added if needed. Repairing and maintenance expenses are to be borne by the hospital authorities.

The expenses of the permanent staff are given below :

Two Supervisors – Salary per month per head Rs. 15,000.

Four Nurses – Salary per month per head Rs. 18,000.

Two Wardboys – Salary per month per head Rs. 12,000.

Two Doctors – Salary per month per head Rs. 45,000.

The hospital facility is available for all 365 days.

The occupancy of patients beds during the financial year ending on 31-3-2016 was as under :

Patient beds	15	20	25	30	35
Days	40	80	100	45	100

The other expenses are as under :

Repairing and maintenance	1,20,000
Cost of food for patients	1,20,000
Expenses regarding services to patients	90,000
Laundry expenses	1,05,000
Medicine expenses	72,000
X-ray and oxygen expenses	48,000
General expenditure	1,50,000
Visiting Doctor's fees	3,90,000

To get 20% profit on cost price the rent per patient bed day is to be decided.

Prepare a statement showing operating cost.

Find out the cost per Patient bed day.

Also find out the rent per patient bed day.

OR

- 3** The following information are extracted from the book of **15**
"Cinemax Theatre" for the year ended 31st March 2016 :

Salaries :

One Manager per month..... 5,000 Rs.

Six Gatekeepers per month each 1000 Rs.

Three Operators per month each 1500 Rs.

Four Clerks per month each 1200 Rs.

Administrative expenses 44,800 Rs.

Electricity and oil 60,000 Rs.

Carbon 15,000 Rs.

Miscellaneous expenses 24,000 Rs.

Advertisement 45,000 Rs.

Print charges..... 1,83,360 Rs.

The premises are valued at 10,00,000 Rs. and its estimated life is 20 years. Projector and other equipments costs 6,00,000 Rs. on which 10% depreciation is to be charged.

Throughout the year daily three shows are arranged. Total capacity is for 750 seats in which lower class occupies 300 seats, upper class 250 seats and balcony 200 seats. Average 80% of the capacity is utilized weightage is given to these classes by ratio 1:2:3. Assuming 360 working days for the year. Ascertain cost per man show.

Determine the rate of each class if the management expects 25% profit on gross proceeds. Ignore entertainment taxes.

4 Write short notes : (any **three**) **15**

- (1) Industrial Finance Corporation of India
- (2) Foreign Capital
- (3) Ploughing back of Profit
- (4) Hedging
- (5) Speculation.

SPACE FOR ROUGH WORK